

РЕШЕНИЕ

№ 100

гр. Враца, 23.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, I-ВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет
и четвърта година в следния състав:

Председател: Надя Г. Пеловска-Дилкова

Членове: Мирослав Д. Досов
Пламен К. Кучев

при участието на секретаря Миглена Н. Костадинова
като разгледа докладваното от Надя Г. Пеловска-Дилкова Въззивно
гражданско дело № 20231400500628 по описа за 2023 година

*Производството е по реда на чл. 258 и следващите от Гражданския
процесуален кодекс /ГПК/.*

Образувано е по въззивна жалба на О. М. Р. с ЕГН ***** от *** против
Решение № 24/22.02.2023г. на Районен съд-Оряхово, постановено по гр.дело
№105/2022г., с което са отхвърнени, като неоснователни исковете по чл. 439 от ГПК и
чл. 55, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД, предявени против „Макроадванс“ АД, ЕИК ***, със
седалище и адрес на управление в ***, представлявано от Изпълнителния директор В.
Г. С. за признаване за установено, че ищецът Р. не дължи на ответника сумата от
3182,04 лв. – представляваща неизплатена главница по Договор за потребителски
кредит с поръчителство № ***/05.04.2005 г., за която сума е издаден изпълнителен
лист от 06.02.2006 г. по ч.гр.дело № 187/2006 г. на РС-Враца, поради изтекла 5-
годишна погасителна давност, както и за заплащане на сумата от **2138,98 лв.**,
представляваща неправомерно събрани вноски по принудително изпълнение по ИД №
381/2006 г. по описа на ЧСИ М. Н. с район на действие ОС-Враца в полза на
„Макроадванс АД“ за периода от 01.12.2010 г. до 02.03.2017 г., при наличие на
настъпила спрямо ищеца перемпция на изпълнителното производство, ведно със
законната лихва върху сумата, считано от датата на подаване на исквата молба в съда
– 25.02.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

Със същото решение О. М. Р. е осъден да заплати на „Макроадванс“ АД, сумата

от 300,00 лв. разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Във въззивната жалба се твърди, че при постановяване на обжалваното решение районният съд не се е съобразил с изложената фактическа обстановка по делото. Развиват се оплаквания, че макар ищецът да се е позовал на висящо производство по гр.дело № 280/2022г.по описа на Окръжен съд-Враца, което има значение за настоящия спор, районният съд не е спрял производството по делото, при което е постановил решение в нарушение на материалния закон.

Иска се отмяна на обжалваното решение и връщане на делото на районния съд за ново разглеждане, при което делото да бъде спряно до произнасянето на ОС-Враца по гр.дело №280/2022г.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК от въззиваемата страна „Макроадванс“ АД-гр.София е постъпил писмен отговор, с който жалбата се оспорва като неоснователна.

Развиват се доводи, че районният съд правилно е отказал спиране на първоинстанционното производство, тъй като ищецът и настоящ жалбоподател не е представил доказателства, че е налице висящо преюдициално дело, вкл.като не е посочил номер на делото, страни и предмет.

Въззиваемото дружество посочва също така, че гр.дело № 280/2022г.по описа на Окръжен съд-Враца има за предмет жалба против отказа на ЧСИ да прекрати изпълнително дело, поради настъпила перемпция и решението по това дело не е обуславящо настоящия спор, тъй като погасителната давност и перемпцията са различни правни институти и дори перемпция да е настъпила, това ще е ирелевантно за погасителната давност. Посочва се също, че решението по чл.437 от ГПК не се ползва със сила на пресъдено нещо, поради което и на това основание преюдициалност не е налице.

Въззиваемото дружество развива и доводи, че съгласно разрешенията на ППВС № 3/18.11.1980г. в периода 02.11.2006г.-02.11.2008г. погасителна давност не е текла, като това обстоятелство е било отчетено правилно от районния съд, който в съответствие с материалния закон и съдебната практика правилно е приел също така, че в разглеждания случай погасителната давност е била многократно прекъсвана с признаване на дълга.

По отношение иска с правно основание чл.55, ал.1 от ЗЗД въззиваемото дружество излага доводи, че извършваните плащания имат характера на доброволни такива и те не подлежат на връщане на основание чл.118 ЗЗД.

Претендира се присъждането на сторените пред въззивната инстанция разноски.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК и отговаря на изискванията за съдържание по чл.260 и чл.261 ГПК.

Страните не заявяват доказателствени искания пред настоящата инстанция.

В откритото съдебно заседание по делото въззивникът О. Р., редовно призован, не се представлява. Същият с молба е поискал спиране на въззивното производство до

приключване на ВГД № 280/2022г. по описа на ОС-Враца.

С определение постановено в с.з. на 07.02.2024г. настоящият въззивен съдебен състав е оставил без уважение това негова искане, като посочил, че ВГД № 280/2022г. по описа на ОС-Враца е образувано по жалба на О. М. Р. против действията на съдебния изпълнител по изпълнително дело № 783/2021 г. С Определение № 513/19.10.2022 г. по в.гр.дело №280/2022г. тази жалба е била върната, поради неотстранени нередовности на същата и производството по делото е било прекратено. При този предмет и развитие на производството по в.гр.дело №280/2022г. , настоящият съдебен състав приема, че това дело не е обуславящо изхода на настоящия спор, още повече, че финализиращите актове в производствата по чл.435 ГПК не се ползват със сила на пресъдено нещо.

При констатираната редовност на въззивната жалба, на осн.чл.269, изр.1-во ГПК съдът извърши служебна проверка за валидност и допустимост на обжалваното решение, при което констатира, че същото е валидно и допустимо, тъй като е постановено от надлежен съдебен състав и съобразно обема и вида на търсената защита.

Предвид горното и съгласно разпоредбата на чл.269, изр. 2 ГПК следва да бъде проверена правилността му по изложените във въззивната жалба доводи.

Районният съд е бил сезиран с искова молба, уточнена с допълнителна молба от 14.03.2022г., от ищеца О. Р. срещу "Макроадванс" АД гр. София, с искане да бъде признато за установено, че ищецът не дължи сумата от 3182,04 лева, представляваща главница по договор за потребителски кредит с поръчителство № ***/05.04.2005 г., сключен с "Ейч Ви Би Банк" АД, понастоящем „Уникредит Булбанк“ АД. Предявена е била и претенция за законна лихва върху всяка вноска по ИД № 381/2006 г. по описа на ЧСИ М. Н., внесена за периода 01.12.2010 г. - 02.03.2017 г. , сборът от които формира сумата от общо 2138,98 лв., но с влязло в сила разпореждане № 290/18.03.2022г. на РС-Оряхово исковата молба в тази ѝ част е върната и производството по делото е прекратено.

В исковата молба и уточненията към нея се посочва, че ищецът е кредитополучател по договор за потребителски кредит с поръчителство № ***/05.04.2005 г., по силата на който е получил и усвоил от кредитора „Ейч Ви Би Банк“ АД заемната сумата от 7000,00 лева, със срок на изплащане 59 равни месечни вноски в размер на 154 лв., с краен падеж – на 25.03.2010 г. Поради неплащане в срок на кредита, банката обявила кредита за предсрочно изискуем и в полза на същата е издаден изпълнителен лист срещу ищеца по гр. д. № 187/2006 г. по описа на РС-Враца, въз основа на който е образувано изпълнително дело № 85/14.04.2006 г. по описа на ДСИ Оряхово. Същото на основание чл. 324 от ГПК е прекратено и изпратено на ЧСИ М. Н. с рег. № ***, с район на действие Окръжен съд гр. Враца, където е образувано изпълнително дело № 381/2006 г. по описа на ЧСИ М. Н..

Ищецът твърди, че на 30.03.2007 г. страните по договора за кредит са сключили допълнително споразумение към него, с нов погасителен план и последна вноска по него на 25.03.2011 г. В този периода на 15.11.2010 г. вземането по издадения срещу ищеца и поръчителите изпълнителен лист е цедирано(прехвърлено) на ответното дружество „Макроадванс“ АД, ЕИК ***, за която цесия ищецът е надлежно уведомен. Същият посочва, че за периода от м. 12.2010 г. до края на 2018 г. е извършвал плащания по кредита към вискателя по изпълнителното дело - „Макроадванс“ АД и по сметка на ЧСИ. През м. май 2019 г. ЧСИ М. Н. е прекратил ИД № 381/2006 г. на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК. На 04.02.2022 г. ищецът е узнал, че ЧСИ М.Н. образувал ново ИД № 783/2021 г. срещу него, въз основа на молба на ответното дружество по същия ИЛ изд.по гр.д.№ 187/2006г. по описа на РС-Враца.

Ищецът излага също подробни твърдения за образувано гр.дело пред РС-Оряхово за недължимост на сумите по този изпълнителен лист и по образуваното преди това ИД № 381/2006 г., който иск е отхвърлен с решение на ОС-Враца по в.гр.дело № 406/2021 г. От съдържанието на решението, ищеца узнал, че плащанията, които е извършвал по ИД № 381/2006 г. по принудителен ред в размер на 2138,04 лв. към ответното дружество след 03.11.2008 г. са невалидни, незаконосъобразни и следвало да му бъдат върнати, тъй като на 03.11.2008 г. е настъпила перемпция на изпълнителното производство, без значение, че не е своевременно обявена от ЧСИ. Поради тази причина той твърди, че ответното дружество не е имало право да образува ново изпълнително дело № 783/2021 г. за събиране на сумата от 3182,04 лв. по изпълнителния лист от 2006 г., въпреки, че е имало сключени с ищеца споразумения към договора за кредит, след настъпилата по закон перемпция по ИД № 381/2006 г.

В срока по чл. 131 ГПК ответното дружество „Макроадванс“ АД, ЕИК ***, действащо чрез юрисконсулт Н. И., е депозирало писмен отговор, с който оспорва предявените иски като неоснователни, а искът относно изтекла погасителна давност за сумата от 3182,04 лв. – се оспорва и като недопустим.

Ответникът признава факта, че между ищеца и „Ейч Ви Би Банк Биохим“ АД (сега „УниКредит Булбанк“ АД“) е сключен Договор за потребителски кредит с поръчителство № ***/05.04.2005 г. и в полза на банката е издаден изпълнителен лист от 06.02.2006 г. по ч.гр.дело № 187/2006 г. на РС Враца. Признава също, че образуваното ИД № 381/2006 г. по описа на ЧСИ М. Н., е било прекратено през 2019 г, поради настъпила перемпция, както и че вземането по изпълнителния лист е цедирано в полза на „Макроадванс“ АД на 15.11.2010 г. и дружеството е било конституирано като вискател по ИД № 381/2006 г. по описа на ЧСИ М. Н.. Не се оспорва, че на 30.06.2015 г. и на 04.11.2016 г. между страните са били сключени споразумения за разсрочено плащане на кредита., както и че на 20.10.2021 г. на основание същия изпълнителен лист е образувано ИД № 783/2021 г. по описа на ЧСИ М. Н., с вискател ответното дружество и длъжник ищеца Р., за принудително събиране на сумата от

3182,04 лв.- неизплатена главница по Договор за потребителски кредит с поръчителство № ***/05.04.2005 г.

Ответникът поддържа също така, че сумата от 2138,98 лв., не е била събрана принудително, както това твърди ищецът, а е сбор от доброволни вноски, извършени в същия период от 01.12.2010 г. до 02.03.2017 г. Поради това и съгласно чл.118 ЗЗД тази сума не подлежи на връщане.

Относно непогасеното вземане в размер на 3182,04 лв. ответникът твърди, че следва да се приложи разпоредбата на чл. 117, ал. 2 от ЗЗД, имайки предвид влязлото в сила съдебно решение на РС-Оряхово по гр. дело № 445/2020 г.

Ответното дружество твърди, че след подписване на последното споразумение между страните от 04.11.2016 г., на 01.12.2016 г. и на 20.10.2017 г. ищецът е подавал молби, с които се е задължил да изплаща разсрочено задължението си, но не го изпълнил. Поради тази причина на 20.10.2021 г. е образувано ИД № 783/2021 г. по описа на ЧСИ М. Н., а на 25.01.2022 г. е запорирана сметката на ищеца в „Банка ДСК“ АД.

Ответникът посочва, че 5-годишната давност на вземането от 3182,04 лв. не е изтекла, поради многократни признания на вземането от страна на ищеца, съгласно разпоредбата на чл. 116 б. „а“ от ЗЗД, а именно на датите 30.03.2017 г., 16.12.2010, 30.06.2015 г., 17.11.2015 г., 04.11.2016 г., 01.12.2016 и 20.10.2017 г.

При тези твърдения в исковата молба и отговора, и въз основа на събраните пред него писмени доказателства първоинстанционният съд е приел, че е сезиран е отрицателен установителен иск по чл. 439 ГПК за недължимост на сумата 3182,04 лв. представляваща неизплатена главница, за която сума е издаден изпълнителен лист от 06.02.2006 г. по ч. гр. дело № 187/2006 г. на РС-Враца и е образувано ново ИД № 783/2021 г. по описа на ЧСИ М. Н., поради изтекла 5-годишна погасителна давност към момента на завеждане на иска, както и с осъдителен иск по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗЗД за заплащане на сумата от 2138,98 лв., представляваща неправомерно събрани вноски от ищеца по принудителното изпълнение по ИД № 381/2006 г. по описа на ЧСИ М. Н. в полза на „Макроадванс“ АД за периода от 01.12.2010 г. до 02.03.2017 г., поради настъпила перемпция на изпълнителното производство, ведно със законната лихва върху сумата, считано от подаване на исковата молба в съда до окончателното ѝ изплащане.

Доклад по делото е изготвен и обявен за окончателен, а доказателствената тежест по исковете е разпределена между страните, които не са възразили нито пред районния, нито пред въззивния съд за нарушения в тази дейност на съда.

С постановеното по делото решение от 22.02.2023г. предявените искове са били отхвърлени като неоснователни. За да постанови този резултат районният съд е приел, че давността е прекъсната с образуването на първото изпълнително дело и не е текла до перемирането му на 02.11.2008г., от когато е започнала да тече нова 5 годишна

давност, която е многократно прекъсвана с признание на дълга и към датата на предявяване на иска новата 5 годишна давност не е изтекла. По отношение на иска по чл.55, ал.1 от ЗЗД районният съд е изложил мотиви, че заплащането на сумата от 2138,98 лв.има характер на доброволна вноска, тъй като е извършено в период след перемирането на изп.дело №381/2006г.на ЧСИ Н..

Въззивната инстанция споделя направените от районния съд фактически и правни изводи и намира, че решението му е постановено при правилно приложение на материалния закон и доказателствата по делото, при което на основание чл.272 ГПК се присъединява и препраща към мотивите на първоинстанционния съд.

Във връзка с изложените във въззивната жалба доводи, следва да се добави и следното:

Искът по чл.439 от ГПК е средство за защита на длъжника по висящ изпълнителен процес, с чието предявяване се цели да се установи, че изпълняемото право е отпаднало, поради факти и обстоятелства, настъпили след съдебното му установяване, но имащи правно значение за неговото съществуване .

Предявеният от ищеца иск е допустим, защото наличието на висящ изпълнителен процес по изп. дело № 783/2021г. по описа на ЧСИ М.Н., за събиране на вземането по изпълнителния лист, е достатъчно основание за пораждаване на правен интерес у длъжника за предявяването на иска по чл.439 ГПК, с който се оспорва изпълнението.

За да бъде уважен предявения иск, в тежест на ищеца е да установи съществуването на новонастъпилите факти след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, в случая - твърдението си за изтекла погасителна давност след издаването на изпълнителен лист.

В тежест на ответника е да докаже твърденията си, че погасителната давност е била спирана или прекъсвана.

В конкретния случай страните не спорят по фактите, а по правните последици от същите и по-конкретно по въпроса относно прекъсването на давността в резултат на предприети действия за принудително изпълнение и в резултат на признаване на вземането.

Изхождайки от събраните по делото доказателства въззивният съдебен състав намира, че в случая предявеният отрицателен установителен иск за недължимост на изпълняемото материално право, поради настъпила погасителна давност, е неоснователен. Макар в тази насока да са налице само косвени доказателства, страните не спорят по отношение на следните факти: 1/ Вземанията на ответника по делото произтичат от издаден изп.лист от 06.02.2006г. по ч.гр.дело №187/2006г.на РС-Враца, въз основа на който на 14.04.2006г е образувано изпълнително дело първоначално пред ДСИ при РС-Оряхово, а впоследствие препратено на ЧСИ Н., където е образувано под №381/2006г. ; 2/ Така образуваното изп.дело №381/2006г. е прекратено през 2019г.,

поради настъпила перемпция; 3/ Вземанията по изпълнителния лист са цедирани на ответника на 15.11.2010г. и той е бил конституиран като взыскател по изпълнителното дело на 15.11.2010г./вж.становище л.7 от делото;/ 4/ на 30.06.2015г. и на 04.11.2026г. между страните са сключвани споразумения за разсрочване на плащането по кредита.; 5/ на 20.10.2021г. въз основа на същия изп.лист е образувано ново изпълнително дело №783/2021г. по описа на ЧСИ Н. за принудително събиране на сумата от 3182,04 лв.

При така очертаните безспорни факти въззивният съд намира, че тъй като образуването на изп.дело №381/2006г.е станало при действието на постановление №3 от 18.11.1980г.на Пленума на Върховния съд, имащо задължително действие, то образуваното изпълнително производство е прекъснало погасителната давност и такава давност не е текла докато изпълнителния процес е траел, но не по-късно от 26.06.2015г., от която дата е в сила ТР №2/26.06.2015г. по т.д.№2/2013г.на ОСГТК на ВКС, уреждащо друг режим на погасителната давност при наличието на образувано изпълнително дело. Установено в случая е, че перемпцията по изп.дело №381/2006г. е настъпила на 02.11.2008г., като по силата на чл.117 ЗЗД от посочената дата е започнала да тече нова давност. Видно от представеното по делото заявление от 16.12.2010г. обаче, започналата нова 5 годишна погасителна давност е прекъсната с подаването на заявлението, тъй като с него длъжникът-ищец е признал вземанията на ответника. Ето защо и по силата на чл.116, б.“а“ от ЗЗД това признание е прекъснало давността и от 16.12.2010г. е започнала да тече нова 5 годишна давност, преди изтичането на която тя отново е прекъсната със сключеното на 30.06.2015г. между страните споразумение, което също има характер на признаване на вземането. Видно и от приложеното решение №134/16.12.2021г.на ОС-Враца по в.гр.дело №406/2021г., последните молби, които ищецът е подавал за отсрочване на плащанията, са от 20.10.2017г. и от 13.11.2018г. Тези молби също прекъсват давността, тъй като имат характера на признаване на вземането, поради което и считано от датата на последната от тях е започнала за тече поредна 5 годишна давност, която към датата на подаване на настоящия иск, не е била изтекла. Следва да се посочи, че дори да се приеме, че изп.дело №381/2006г. е перемирано не на 02.11.2008г., а през 2019г., когато перемпцията е била обявена от ЧСИ, погасителната давност също няма да е изтекла. В посочената хипотеза и по силата на новото ТР №2/26.06.2015г. по т.д.№2/2013г.на ОСГТК на ВКС нов давностен срок би могъл да тече от 26.06.2015г. , като този срок също би се явил прекъснат по силата на горепосочените актове за признаване на вземането.

Така изложените съображения налагат извода, че предявеният иск по чл.439 от ГПК е неоснователен и правилно е бил отхвърлен от районния съд, поради което решението в тази му част следва да се потвърди.

Решението на районния съд се явява правилно и в частта му, относно иска по чл.55, ал.1 от ЗЗД. Доколкото вземанията не са били погасени по давност, то в случая

без значение е дали исковата сума от 2138,98 лв. е била събрана като резултат от принудително изпълнение или като резултат от доброволни вноски, предвид факта, че и в двата случая плащанията са извършвани при действията на споразуменията между страните от 2015г. и от 2016г.

В допълнение следва да се посочи, че като не е спрял производството по делото до приключването на в.гр.дело №280/2022г.по описа на ОС-Враца, районният съд не е допуснал процесуално нарушение, водещо до несъбирането на относими към спора доказателства. Както вече белязано, в.гр.дело №280/2022г.по описа на ОС-Враца е образувано по жалба на О. М. Р. против действията на съдебния изпълнител по изп.дело №783/2021г.по описа на ЧСИ Н., като с определение №513/19.10.2022г. жалбата е била върната, поради неотстранени недостатъци и производството по делото е било прекратено. Независимо от този изход на делото и че постановеният по него финализиращ съдебен акт не е влязъл в сила, делото не се явява преюдициално по смисъла на чл.229, ал.1, т.4 от ГПК не само защото жалбата против действията на съдебния изпълнител е останала с неизяснен предмет, но и защото решенията по чл.437 ГПК не се ползват със сила на пресъдено нещо /СПН/. В този смисъл дори жалбата да се отнасяше до въпроси, свързани с приложението на давността, евентуалното решение по в.гр.дело №280/2022г.по описа на ОС-Враца не би имало никакво обвързващо действие в производството по настоящия иск, доколкото това решение не би могло да отрече или признае със СПН права или факти, релевантни за субективното право по настоящето исково производство.

С оглед на тези съображения съдът намира, че наведените във въззивната жалба оплаквания са неоснователни и обжалваното решение се явява правилно и законосъобразно, поради което ще следва да се потвърди изцяло.

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 8 във връзка с ал. 3 ГПК във връзка с чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащане на правната помощ, в полза на "Макроадванс" АД гр. София следва да бъдат присъдени направените от него и своевременно поискани разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лв.

Водим от горното, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 24/22.02.2023г. постановено по гр.дело № 105/2022г. по описа на Районен съд - Оряхово.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 8, вр. с ал. 3 ГПК, вр. с чл. 25, ал. 1 от НПП О. М. Р., ЕГН ***** от *** **ДА ЗАПЛАТИ** на „Макроадванс“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление в ***, разноски за юрисконсултско възнаграждение в производството пред въззивната инстанция, в размер на **300,00 /триста/ лева**.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____